

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ)

Skaitymo, kalbos vartojimo ir rašymo testai

2002 m. valstybinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2002 m. gegužės 30 d.

Trukmė – 3 val. (180 min.)

Užduotį PDF formatu parengė Nacionalinis egzaminų centras. Ji publikuojama interneto svetainėje www.egzaminai.lt, kuri remiama AB „Lietuvos telekomas“ pagal paramos švietimui programą „KOMPasas“

I. SKAITYMO TESTAS

(Trukmė – 60 min.)

1 užduotis. Perskaitykite interviu su menotyrininku, „Lango“ dailės galerijos direktoriumi Sauliumi Pilinkumi „Visa, kas slapta, įdomu“ ir įvertinkite 1–8 teiginius.

Atsakymus rašykite kitame puslapyje pateiktoje lentelėje ATSAKYMAI.

„Visa, kas slapta, įdomu“

Su Vilniaus „Lango“ dailės galerijos direktoriumi Sauliumi Pilinkumi kalbasi Jovita Valeikaitė.

– **Sauliau, priminkite, kaip atsirado „Langas“.**

– Lygiai prieš dešimt metų... Iš noro sukurti vietą menininkams, kuriems visais laikais reikia savitarpio pagalbos ir geranoriško draugiškumo, kad jie galėtų burtis, užmegzti naujas pažintis, patirti teigiamų emocijų, rengti savo kūrybos parodas, praleisti laisvalaikį. Viskas buvo daroma iš entuziazmo, negalvojant apie pelną, tad pavyko gana greitai rasti bendraminčių, padėjusių suremontuoti bei įrengti patalpas, organizuoti teminius muzikinius vakarus ir parodas... Man, kaip direktoriui, tereikėjo vieno – iš daugybės menininkų siūlomų projektų pasirinkti geriausią ir sudaryti sąlygas norintiems jį realizuoti... Dabar tenka išgirsti, kad „Lango“ galerija ir prie jos įsikūręs to paties pavadinimo klubas daugeliui meno žmonių, ypač jaunesnės kartos, tapo tiesiog gyvenimo būdu. Jei iš tiesų yra taip, manyčiau, savo tikslą pasiekėme.

– **Sauliau, žinau, kad tave traukia stogai, palėpės ir šiaip visokios įdomybės ar senienos. Iš kur tokia aistra?**

– Matyt, viską lėmė tai, ką išgyvenau pirmą kartą užlipęs ant apleisto Vilniaus senamiesčio stogo ir atradęs tokį pasaulį, apie kurio egzistavimą net neįtariau... Tada ir prasidėjo tai, ką galėčiau pavadinti Vilniaus vaizdų nuo senamiesčio stogų „kolekcionavimu“. Keturiolikos metų buvau jau didelis vyras – kalėsi ūsai. Kad patekčiau į palėpę, o iš jos – ant stogo, apsimetinėdavau Kino studijos darbuotoju, menininku. Anais laikais, kai viskas buvo niekieno, karstytis stogais buvo paprasčiau nei dabar, kai kiekvienas kampas turi šeimininką, į savo valdas įsileidžiantį geriausiu atveju tik po ilgų derybų.

Beje, mano dailės istorijos mokytojas sakydavo, kad jeigu kas nors išpjautų Gedimino prospekto pirmuosius aukštus, o paskui namus nuleistų vienu aukštu, vilniečiai nesusivoktų, kokiame mieste atsідūrė... Tuo jis norėjo pasakyti, kad mes nepažįstame mus supančios aplinkos, kurioje prabėga visas mūsų gyvenimas, kad tiesiog nedrįstame atplėšti akių nuo grindinio...

Šiaip palėpės, įvairūs sandėliukai mane domina dar ir dėl to, kad tai tikri istorijos šiukšlynai, kuriuose gali rasti netgi labai vertingų daiktų, žinoma, ne pinigine prasme. Visokios senienos – tai tarsi mįslės apie tai, kaip buvo gyvenama iki manęs... Galiu metų metus sugaišti, kol įmisiu rasto daikto ir jo šeimininko paslaptį.

– **Gal toks potraukis paveldėtas iš tėvų?**

– Greičiau iš senelio, turėjusio daug jam brangių relikvijų, kurios kitiems buvo visai neįdomios. Tik man vienam buvo leista knaisiotis po jo daiktus. Ten buvo galima rasti prieškarinių litų, knygų ir šiaip visokių popierių – laiko ženklų: kino teatro bilietą, pageltusią afišą, gaila, ilgai nuėjo per didelio mano dėmesio visai suplyšusią, ir t.t. Tos senienos ir buvo mano pasaulis, išmokęs pamatyti daug ką kitomis akimis.

– **Ar tada ir užsikrėtei kolekcionavimo liga? Ir apskritai – ką tau tai reiškia?**

– Mano nuomone, kolekcionavimas – tai bėgimas nuo realybės, nes gyveni kažkokiam fantastiniame pasaulyje, kurio šeimininkas esi tu vienas. Vartydamas savo popierius, pavyzdžiui, senus laiškus, dienoraščius, matau slapčiausias žmogaus sielos kerteles. Beje, kolekcininkus aš skirstau į „medžiotojus“ ir „rinkėjus“. Pirmieji yra įdomesnės prigimties žmonės, jie jaučia didžiulį azartą kažką surasti, bet jiems nebūtina turėti, juos žavi pats procesas: paieškos, sekimas, čiupimas. O „rinkėjams“ svarbiausia turėti. Pavyzdžiui, jei koks pašto ženklas turi 50 atmainų, tai svarbu turėti jas visas. Tobulos kolekcijos kūrimas taip pat labai įdomus užsiėmimas, kuriam negaila nei laiko, nei pastangų, nei lėšų. Deja, aš pats kolekcionavimo paslaptį mokiausi iš savo paties klaidų – didelę dalį jaunystėje rinktu senienų praradau nežinodamas, kaip jas saugoti.

(Iš spaudos)

Įvertinkite 1–8 teiginius: **A** – teiginys yra teisingas, **B** – teiginys yra neteisingas, **C** – tekste apie tai nerašoma. Pateiktoje lentelėje ATSAKYMAI rašykite teisingą atsakymą žyminčią raidę **A**, **B** ar **C**. Teiginys **0** – pavyzdys.

- 0.** Tais laikais, kai buvo kuriama „Lango“ dailės galerija, Vilniaus menininkai neturėjo kur rinktis.
A Teisingas.   **B** Neteisingas.   **C** Apie tai nerašoma.
- 1.** „Lango“ dailės galerijos ir klubo renginiai – daugiausia paties direktoriaus sumanyti ir įgyvendinti.
A Teisingas.   **B** Neteisingas.   **C** Apie tai nerašoma.
- 2.** Saulius Pilinkus turi sukaupęs nemažą Vilniaus senamiesčio nuotraukų darytų nuo stogų, kolekciją.
A Teisingas.   **B** Neteisingas.   **C** Apie tai nerašoma.
- 3.** Menotyrininko nuomone, dabartiniai palėpių šeimininkai ne tokie sukalbami kaip ankstesnieji.
A Teisingas.   **B** Neteisingas.   **C** Apie tai nerašoma.
- 4.** Anot S. Pilinkaus, mes menkai pažįstame net nuolat matomus dalykus, nes esame perdėm paskendę kasdieniauose rūpesčiuose.
A Teisingas.   **B** Neteisingas.   **C** Apie tai nerašoma.
- 5.** S. Pilinkui negaila laiko, prarasto aiškinantis senų daiktų ir jų šeimininkų gyvenimo istorijas.
A Teisingas.   **B** Neteisingas.   **C** Apie tai nerašoma.
- 6.** Saulius Pilinkus apžiūrinėdavo senelio branginamus daiktus be šio žinios.
A Teisingas.   **B** Neteisingas.   **C** Apie tai nerašoma.
- 7.** Menotyrininkas S. Pilinkus pats save laiko kolekcininku „medžiotoju“.
A Teisingas.   **B** Neteisingas.   **C** Apie tai nerašoma.
- 8.** S. Pilinkus nesigaili per savo neišmanymą netekęs jaunystėje kauptų eksponatų.
A Teisingas.   **B** Neteisingas.   **C** Apie tai nerašoma.

(8 taškai)

ATSAKYMAI

0	1	2	3	4	5	6	7	8
C								

Čia rašo vertintojai   I   II

Taškai		
--------	--	--

2 užduotis. Perskaitykite keturių skirtingų profesijų atstovų (A, B, C ir D) pasakojimus apie savo darbą ir atsakykite, kuris iš jų pasakė mintis 9–17.

Atsakymus rašykite kitame puslapyje pateiktoje lentelėje ATSAKYMAI.

Darbo niekada nebūna per daug?

A

J. K., dizainerė: „Savo gyvenimą buvau suplanavusi dar studijų metais, žinojau – jei noriu turėti savo mados namus, negaliu prarasti nė minutės laiko. Ariau kaip jautis: buvau dizainerė, vadybininkė ir dar galai žino kas... Net po kelių nemigos naktų mano tempai nesumažėdavo – dauguma aplinkinių man atrodė beviltiški slunkiai. Tačiau prieš dvejus metus išgyvenau tikrai juodą laikotarpį – pusmetį rankos nekilo niekam. Aš tai slėpiau (ką žmonės pasakys – tokia darbštuolė ir – še tau!). Dirbau prisiversdama, sugalvodavau tūkstančius priežasčių „nusiplauti“ arba dėl mažiausios smulkmenos užsipuldavau bendradarbius (kaip jie mane ir pakentė!). Tad nenorėdama arba sunkiai susirgti, arba patirti nesėkmę darbe, turėjau sau pasakyti: „Stop!“

Žinoma, reikėjo šiek tiek laiko, kad susitaikyčiau su mintimi, jog nesu ir nenoriu būti superžmogus: pardaviau savo madų namų akcijas, perdaviau įmonės administravimą ir tapau tik dizainerė. Kas pasikeitė? Esu kaip visuomet užsiėmusi, tačiau jaučiuosi jau kitokia: anksčiau maniau, kad darbas neatskiriamas nuo aukojimosi, dabar esu įsitikinusi, kad altruizmas kenkia pačiam altruistui, tad bandau išmokti dirbti mylėdama save. Štai kodėl stengiuosi dažniau grįžti iš darbo apie septintą, kad suspėčiau pavakarieniauti su mane retai matančia ir labai savarankiška dukra. Išvažiavusios į gamtą mokomės neskubėdamos išžiūrėti į spalvas, įsiklausyti į garsus. Nepasikeitė tik viena – ir toliau ruošiu gurmaniškus pietus draugams. Susitikę kalbamės su darbu nesusijusiomis temomis, pokštaujame ir tiesiog džiaugiamės gyvenimu“.

B

A. R., chirurgas: „Kaip gydytojas, žinau, kad persidirbti yra nesveika ir tikrai nepatartina, tačiau prieš keletą metų ir man taip buvo nutikę. Baigęs doktorantūrą kuri laiką negavau norimo darbo, tad daugiau kaip pusmetį pats prašydavausi paskiriamas budėti naktimis, ko paprastai gydytojai linkę atsisakyti. Tapau tikru budėjimų maniaku, – ligoninėje leisdavau kas trečią parą. Bendradarbiai ir šeima gaudindavo: pasižiūrėk į veidrodį... Aš pats sau ir toks patikau ir kažin ar būčiau ką keitęs, jei ne artimųjų argumentas: „Jei savęs negaila, pasigailėk bent mūsų“. Tuomet pasidaviau.

Tiesą sakant, taip atsitiko ir dėl to, kad nemokėjau ilsėtis. Ilsėtis „tradiciskai“ – ant sofutės priešais televizorių – atrodė beprasmiškas laiko gaišinimas – tuomet geriau jau ligonius aplankyti. Kas yra tikras poilsis, supratau tik prieš keletą metų nusipirkęs sodybą. Visų – ir savo paties – nuostabai, pamėgau įvairius ūkio darbus. Ypač atsigaunu su pjūklų išėjęs į mišką malkų: pjaustydamas šakas ir padainuoju, ir su šuniu padūkstu...“

C

M. S., TV darbuotoja: „Mano darbas kūrybinis, tad laiko, praleisto dirbant, neskaičiuoju... Kartais namo grįžtu tik apie vidurnaktį ar dirbu keturis savaitgalius iš eilės, bet nesijaučiu, kad jau laikas sustoti ir atsikvėpti. Galima sakyti, esu dėl darbo išprotėjusi, aišku, gerąja prasme... Visuomet taip buvo ir, manau, bus. Kas nutiktų, jei vieną dieną imčiau mažiau dirbti? Uždirbčiau mažiau pinigų, kurie šiuo metu man labai svarbūs. Be to, tuomet neįgyvendinčiau savo svajonių ir nepatenkinčiau poreikio kurti. Tiesą sakant, pastaruoju metu sprendžiu problemą ne kaip mažiau, o kaip planingiau dirbti. Ypač ėmiau vertinti laiką po to, kai prieš metus patekusi į avariją tik per plauką likau gyva, – supratau, jog niekada sau neatleisčiau, jei nespėčiau realizuoti visų savo sumanymų tiesiog per savo apsileidimą ar verkšlenimus, kad mano gyvenimas bėga pro šalį. Kadangi energijos stygiaus nejaučiu, tad ir ilsiuosi aktyviai: sportuoju, rengiu triukšmingus vakarėlius draugams, daug keliauju...“

D

B. G., istorikas: „Man savaitgalis – šventas dalykas. Tik aš jį skiriu ne poilsiui, o darbui – rašau knygą. Kad reikia atokvėpio, suprantu pajutęs, jog darausi perdėm nervingas, pasiruošęs susiginčyti ir su radijo imtuvu. Tuomet važiuoju pas draugus arba sėdu į baidarę ir irkluoju irkluoju, kol širdy vėl pasidaro ramu. Anksčiau nuo artimų žmonių slėpdavau savo nuovargį ir irzlumą, stengdavausi bet kokia kaina neišsiduoti. Pastaruoju metu elgiuosi kitaip – grįžęs namo perspėju namiškius: šįvakar būsiu itin bjaurus ir priekabus. Ir man iškart palengvėja!

Visiems gerai žinoma tiesa – poilsis poilsiui nelygu. „Klasikinės“ atostogos prie jūros – man tikras košmaras. Geriausiai pailsiu tuomet, kai patiriu stiprių pojūčių, pavyzdžiui, plaukdamas kalnų upėmis. Žinoma, pernykštės atostogos išimintiniausios – trise su bičiuliais kanoja perplaukėme Baltijos jūrą. Net artimiausi draugai netikėjo, kad mūsų žygis gali baigtis sėkmingai. Kas žino – gal panašiai jausčiausi ir tuomet, jei vienas imčiausi remontuoti butą... Reikės pamėginti. Žodžiu, esu laimingas savo darbą įsimylėjęs žmogus, visiškai patenkintas savo gyvenimo būdu“.

(Iš spaudos)

Pateiktoje lentelėje **ATSAKYMAI** rašykite teisingą atsakymą žyminčią raidę **A, B, C ar D**. Teiginy **0** – pavyzdys.

0. Kurį laiką, be savo tiesioginio darbo, dirbau dar ir begalę kitų.
9. Jei ne šeima, ko gero, ir toliau dirbčiau viršvalandžius.
10. Džiaugiuosi savo intensyviu gyvenimu ir artimiausiu metu nežadu nieko keisti.
11. Vienu metu darbas man buvo tapęs kančia.
12. Pastaruoju metu savo blogo nusiteikimo nuo aplinkinių neslepiu.
13. Su džiaugsmu dirbu fizinį darbą – tada geriausiai pailsiu.
14. Kai pervargdavau, savo nepasitenkinimą išliedavau ant aplinkinių.
15. Man brangi kiekviena minutė – neturiu kada savęs gailėtis.
16. Siekiu, kad mano poilsis būtų dar aktyvesnis nei kasdienybė.
17. Stengiuosi išmokti dirbti taip, kad nepakenkčiau nei sau, nei artimiesiems.

(9 taškai)

ATSAKYMAI

0	9	10	11	12	13	14	15	16	17
A									

Čia rašo vertintojai	I	II
Taškai		

3 užduotis. *Skaitydami Bitės Vilimaitės novelę „Prisiminimai apie ateitį“ raskite, kur turėtų būti iš teksto išimti sakiniai A–K. Vienas sakinytis yra ne iš šio teksto.*

Atsakymus rašykite kitame puslapyje pateiktoje lentelėje ATSAKYMAI.

Sakinys 0 – pavyzdys.

Bitė VILIMAITĖ

Prisiminimai apie ateitį

Septyneri jos gyvenimo metai praėjo kaip septynios didelės stotys, kai žiūri pro traukinio langą, prisispaudęs prie stiklo, ir matai atsitiktinius žmones, įsimeni kokią nors pyragėlių pardavėją perone ar ryškiai dažytą tualetą po dideliais medžiais, arba stoties viršininko dukterį su per didele kepure, išėjusią praleisti traukinio... (0) _____ *F* _____ Ji suvokė, kad nebegalima blaškytis, reikia atsidėti pagrindiniam darbui. Ji buvo dar gana jauna. Nebuvo palūžusi atsitiktinėse tarnybose, nes laikėsi atokiau, nesivėlė į intrigas, nesirungė su moterimis, kurios dažniausiai būdavo įdomesnės ir gražesnės už ją. Mažai kas ją domino išoriniame gyvenime. Jautė kažkokią piktą lemtį, kad niekas nemylėjo jos taip stipriai ir ilgai. (18) _____ Ją sekino kita aistra – troškimas kurti. Prieš septynerius metus buvo išleidusi ploną etiudų knygą. Rašė toliau. Truputį pažino jaunų rašančiųjų pasaulį, kuriame buvo maža tikro nuoširdumo, užtat daug garbės troškimo, kalbų apie pinigus, tariamos didybės.

Vieną rytą ji tarsi pabudo po ilgo miego, tarsi ligonis nusimetė gipsą ir paskutinį tvarstį; susirinko savo kūrinius ir, kalbėdama mintyse su redaktoriumi, kuris kartais jai paskambindavo, išėjo su juo susitikti. (19) _____ Ji sėdėjo prieškambarėje prie redaktoriaus kabineto laukdama, kada baigsis posėdis. Mašininkė, nėščia, apsiverkusi mergina, spausdino kažkokį storą rankraštį ir jai niekas daugiau neegzistavo.

Be mašininkės, dar prie lango stovėjo aukštas vaikinys juodu ilgu paltu. Rankoje jis turėjo pilką megztą kepurę su kutu, o po pažastimi laikė išsipūtusį aplanką. (20) _____ O jis pasižiūrėjo į ją su tam tikru (irgi žinomu) atlaidumu.

Mašininkė kažkur išėjo, ir jiedu ėmė kalbėtis.

Vaikinys buvo atvažiavęs iš provincijos, jis neturėjo to jaunatviško atsainumo ir atžarumo, būdingo sostinės jaunuoliui. Jis pasipasakojo trumpą savo gyvenimą: mokėsi, baigė, dirba mokytoju, vedęs, turi du mažus vaikus, žmona irgi mokytoja. (21) _____ Jis atvažiavo iš Skuodo vėlai vakare, nakvojo Pedagoginio instituto bendrabutyje, ten negalėjo atsiginti merginų, kurios siūlėsi padėti jam susitvarkyti gyvenimą... Prieš tai skambinęs draugui, dirbančiam štai šitoje redakcijoje. (22) _____ Dabar redakcijos aktyvo susirinkimas. „Mums pasisekė, – tarė jis. – Mes turėsime progos pamatyti pačius geriausius rašytojus“. Nė trupinėlio ironijos nebuvo jo žodžiuose. Ir ji nejučia pagalvojo, koks jis tyras. Atsistojo šalia prie lango, kaip ir jis užsikrėtė laukimu. Buvo daug mažesnė už jį ir turėjo žiūrėti pakėlus galvą. Staiga ji pažino jį. (23) _____ Tarsi išgirdęs jos mintis, jis staiga ištarė jos pavardę: „Ar nepažįstate? Iš jaunujų ji pati geriausia“. – „Bet ji ne tokia ir jauna“. – „Man sakė, ji labai sirgusi“. – „Sirgusi? Negirdėjau, ne, tiesiog ilgai tylėjo, per ilgai“.

Atsidarė kabineto durys, ir jie pamatė tuos, kurie buvo patys geriausi. Praėjo moteris, pilna įtūžio, įraudusi, savo beformę figūrą, kaip Demis Rusas, apsisiautusi kažkokia karoliukais siuvinėta skraiste. Praėjo pasipūtęs, aukštai iškėlęs galvą žinomas novelistas; praėjo tas, kuris išleido geriausią dešimtmečio romaną... Tuodu, stovintys prie lango, beveik fiziškai pajuto jų svorį, jie tiesiog susiliejo su pilkom užuolaidom. Šypsodamas išėjo tas jaunas „likimo numylėtinis“. (24) _____

– Ak tai jūs pažįstami? – tarė jis, žengdamas prie draugo.

Ji apmirusia širdimi žiūrėjo į atviras kabineto duris. Štai pasirodo ir jis pats, tas, dėl kurio ji pradėjo rašyti, o paskui metė, septynerius metus tylėjo, kuris valdo jos protą ir sielą. (25) _____

Iš teksto išimtieji sakiniai A–K:

- A** Ji tiki juo ir žada netgi išleisti gyventi į miestą, jeigu to prireiktų jo kūrybai.
- B** Tas, kurį ji laiko literatūros sąžine.
- C** Pasakodamas jis mėgo gilintis į visokias smulkmenas ir nepasakydavo svarbiausių dalykų.
- D** „Autorius“, – pagalvojo su tuo keistu pavydu, kokį rašanti moteris jaučia rašančiam vyrui.
- E** Kai galvodavo apie savo vienatvę, ramindavosi, jog ir pati nieko nemylėjo taip labai, kad užmirštų save.
- F** *Praėjo, prašvilpė septyneri metai.*
- G** Niekas nežinojo, per kokį katorgišką darbą atsiranda jo straipsniai.
- H** Taip, tai jis, – tų nuostabių novelių apie Daukantą autorius.
- I** Tie laiptai į viršų ir kilimas, kurio raudonas rožes nutrypė kelios rašančiųjų kartos, jai buvo pažįstama iš anksčiau.
- K** Jis – tikras likimo numylėtinis, jaunas, gražus ir talentingas kaip dievas.

(8 taškai)

ATSAKYMAI

0	18	19	20	21	22	23	24	25
<i>F</i>								

Čia rašo vertintojai I II

Taškai		
--------	--	--

3 užduotis. Kairėje pateiktą veiksmažodį parašykite nurodytu laiku. Atvejis 0 – pavyzdys.

Esamasis laikas:

(0) įtraukti (56) nepajusti (57) atsidurti (58) leistis (59) bristi (60) irtis	Pokalbis mus (0) <u>įtraukia</u> ir abu nė (56) _____, kaip (57) _____ už miestelio. Vis greitindami žingsnį (58) _____ į pakalnę prie ežero. Netrukus mes jau (59) _____ į vandenį. Aš (60) _____ lėtai, vos judindamas rankas ir kojas.
---	--

Čia rašo
vertintojai
I II

_____
_____
_____
_____

Būtasis kartinis laikas:

(61) grimzti (62) užkliūti (63) įsidrėksti	Namo ėjau temstant. Miškas pamažu (61) _____ į vis juodesnę tamsą. Nors kelias man buvo gerai pažįstamas, vis dėlto netyčia (62) _____ už šaknies ir skaudžiai (63) _____.
--	---

_____
_____
_____

Būtasis dažninis laikas:

(64) klausosi	Kasdien mes (64) _____ profesoriaus iš Londono.
---------------	--

_____

Būsimasis laikas:

(65) keičiasi (66) palyja (67) praūžia	Visą savaitę orai mažai (65) _____: gausiai (66) _____, vietomis (67) _____ audros.
--	---

_____
_____

Tariamoji ar liepiamoji nuosaka:

(68) nėra (69) jaučiasi (70) stengiasi	Kasdieniams pasivaikščiojimams patartina susirasti nuošalią vietelę, kur (68) _____ dėmesį blaš- kančių objektų ir kur jūs (69) _____ puikiai. Eidami (70) _____ galvoti tik apie malonius dalykus.
--	---

_____
_____
_____

(15 taškų)

Taškai		
--------	--	--

4 užduotis. Iš kairėje pateiktų veiksmažodžių padarykite tinkamą dalyvį, pusdalyvį ar padalyvį. Atvejis 0 – pavyzdys.

Maudynės eketėje vilioja tikrai stiprius vyrus

Čia rašo
vertintojai
I II

- (0) mėgti Yra vyrų, labiau (0) mėgstančių ežeruose maudytis ne vasarą, o
(71) įkaitinti žiemą. Jiems yra maloniau lįsti ne į saulės (71) _____
(72) užšalti vandenį, bet į per naktį (72) _____ eketę.
Salotės ežere jau visa savaitė iškirsta didelė eketė. Čia lyg į
(73) užsigrūdinti vonią kas rytą murkteli keletas (73) _____ vyrų, taip
(74) įsidrąsinti pat ateina vis daugiau (74) _____ moterų. Prieš
(75) neapšilti maudynes visi bent valandą ar dvi treniruojami, nes
(76) Paplaukioti (75) _____ lįsti į ledinį vandenį būtų pavojinga.
(77) įrausti (76) _____ keletą minučių eketėje, į krantą išlipa
(78) slėpti (77) _____ lyg vėžiai.
Ekete, nuo aplinkinių akių (78) _____ nendryno,
rūpinasi buvęs imtynininkas Viktoras. Rytais jis visuomet toje
pačioje vietoje prakerta ledą ir specialiu kastuvu jį išgraibsto iš
vandens.
(79) rengtis Prieš (79) _____ vyrai prisilaužo nendrių, kad
(80) išlipti (80) _____ iš vandens ant jų galėtų atsistoti. Tačiau
(81) įsipausti daug kur basų pėdų žymės matyti (81) _____ ir ant
(82) spausti sniego aplink eketę.
Lauke (82) _____ keliolikos laipsnių šalčiui,
(83) tekti vandens temperatūra išlieka apie nulį. V. Bagdonas sakė, kad jam yra
(84) siekti (83) _____ maudytis eketėje, kai oro temperatūra
(85) maudytis (84) _____ 28 laipsnius šalčio.
Užvakar eketėje (85) _____ vyras pasakojo, kad
(86) išlipti šaltoka tik iš pradžių, kol nusirengi ir įlipi į eketę, o iš jos
(87) atsikraustyti (86) _____ nejauti jokio šalčio. Jis maudytis eketėje
(88) būriuotis pradėjo (87) _____ į Pilaitę. Kartą ant ežero
(89) nedelsti pastebėjo (88) _____ sveikuolius ir ilgai
(90) pasisemti (89) _____ pats išbandė eketę. Jis sakė nuo tada taip
(90) _____ energijos visai dienai.

(Iš spaudos)

(20 taškų)

Taškai		
--------	--	--

5 užduotis. *Įrašykite praleistas raides. Atvejis 0 – pavyzdys.*

Ėjau per p⁰ie⁹¹ vą, per puš⁹² _____ nelį, ir staiga mane nusm⁹³ _____ lkė siaubas. Kai apie šį namą sužinos žmonės, pradės čionai pl⁹⁴ _____ sti visokie snobai, modern⁹⁵ _____ s jaunuoliai su savo intelektualiomis merguž⁹⁶ _____ lėmis, menininkai, ieškantys įkv⁹⁷ _____ pimo, ir šiaip nusivylę gyvenimu, išlauž⁹⁸ _____ s medelius, ištr⁹⁹ _____ ps pievą, alyva suteps gir¹⁰⁰ _____ ždančias namo dur¹⁰¹ _____ s, iš tuščių kambarių surinks pop¹⁰² _____ rgalius, lėlių galvas, vaistų butel¹⁰³ _____ kus. Visi veršis žiūrėti to jo atvaizdo antrame aukšte, kol galop visi viską supras, įsis¹⁰⁴ _____ monins. Visur tik ir kalbės apie tai... Mane ap¹⁰⁵ _____ mē aklas pyktis ir pav¹⁰⁶ _____ das.

Rytojaus dieną vos prašv¹⁰⁷ _____ tus nuvažiavau tenai. Šį kartą negulėjau rasotoj žolėj ir nežvelgiau į g¹⁰⁸ _____ stantį dangų. Ėjau savo vakar¹⁰⁹ _____ kšte bryde kažkaip nemaloniai jausdama, jog dr¹¹⁰ _____ skau pradėjusią užsitraukti žaizdą. Skubiu žingsniu patraukiau per kambarius, užl¹¹¹ _____ kiau į antrą aukštą ir įsmukau į bo¹¹² _____ štą. Žmonių nebuvo. Prisimerkiau, kad vyrą fr¹¹³ _____ skose matyčiau pro miglą, kitaip negalėjau atlaikyti jo įdėmaus ir liūdno žvilgsnio.

Namo grįžau tik vakare ir neprisimenu, ką veikia visą dieną. Kaip apsvaigusi ba¹¹⁴ _____ čiausi po miestą ar pad¹¹⁵ _____ mavusius laukus, apsupta alkanų paukščių būrių. Na, bet sakykit, ką aš blogo padariau? Kodėl turėčiau grau¹¹⁶ _____ tis?

(Pagal Jurgą Ivanauskaitę)

(25 taškai)

Taškai		

6 užduotis. *Žodžius, pateiktus skliausteliuose, parašykite kartu arba atskirai. Atvejis 0 – pavyzdys.*

Pastaba. *Žodžius kartu ar atskirai rašykite aiškiai. Jei žodžiai rašomi atskirai, palikite tarp jų tarpą, jei kartu, būtinai juos sujunkite. Neaiškiai parašyti žodžiai bus laikomi klaida.*

Rytą, (0) _____ vos tik _____ (vos, tik) atsikėlęs, skubėjau pasitikrinti, ar iš tiesų šiandien gegužės dvidešimt penktoji – sesers gimimo diena.

Tyla, anot filosofo, – žodžio atpirkimas. Bet nuo to (116) _____ (ne, lengviau).

Nebemačiau ir mamos anksti pražyduosiose bulvėse, tik kur ne kur tarsi (117) _____ (kažin, ko) labai susigėdusios spoksojo mėlynos žiedų akutės.

Ir žemė iš sapno aukščio atrodo (118) _____ (ko, ne) besvorė, (119) _____ (ne, žemė), o idėjos atspindys.

(120) _____ (Ka, gi) tu jam duosi, jei pati (121) _____ (iš, vis) nieko neturi.

Jos motina pasakė, kad (122) _____ (ne, visada) gyvenime meilė svarbiausia. Eglutė pritarė – žinoma, (123) _____ (ne, tai) svarbiausia.

„Čia reikia (124) _____ (ne, žiūrėti), o matyti“, – pridūrė paslaptingu balsu.

O tėvas vėl metėsi į priekį, lietpalčio skvernai suplasnojo, tartum (125) _____ (ne, vietoj) išaugę sparnai.

(10 taškų)

Taškai		

7 užduotis. Kur reikia, padėkite skyrybos ženklus.

Pirmiausia taip ir pamaniau šitas traukinys kuris neskubėdamas rieda beveik per visą Lietuvą turi būti tik žalias ir geltonas. Kitokių spalvų ir negali būti kitaip jis netiktų prie negausios minios perone gal net ir prie mudviejų su Antanu.

Antanas taip pat žiūri ten į priekį norėdamas ištrūkti iš miesto mūrų į žydinčią Lietuvą pajusti jos vėją ir ežerų vėsą. Visuomet bent jau mudviem su Antanu jie atrodo tamsiai mėlyni ir vėsūs. Suprantama gali būti jų ir visai kitokių balkšvų ar pilkšvų užpelkėjusių ir baigiančių užakti. Pagaliau gali būti labai liūdnuų ir nelaimingų ežerų. Sakysim kai į juos visą savaitę lyja o ant kalvos stovi vienišas arklys su siaura balta juosta išilgai nugaros. Tačiau apie jokių arklį mudu su Antanu dabar negalvojom. Stovėjom ir žiūrėjom į traukinį.

(Pagal Romualdą Granauską)

(15 taškų)

Taškai		
--------	--	--

Čia rašo
vertintojai
I II

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

8 užduotis. Duotus žodžius surašykite į jiems tinkamas vietas (vieną žodį vartokite tik vieną kartą).

Vienu žodžiu yra per daug. Atvejis 0 – pavyzdys.

<i>ant</i>	<i>argi</i>	<i>iš</i>	<i>ką</i>	<i>kad</i>	<i>kam</i>	<i>net</i>	<i>o</i>	<i>prieš</i>	<i>štai</i>	<i>tarsi</i>	<i>užuo</i>
------------	-------------	-----------	-----------	------------	------------	------------	----------	--------------	-------------	--------------	-------------

Pats (0) ant savęs pradėjau irzti, kam negaliu susikaupti, (126) _____ tik žvalgausi į visas puses, (127) _____ galvojęs, (128) _____ reikia. Kita vertus, (129) _____ man tas susikaupimas? (130) _____ ne aš pats sakydavau: „Gera mintis pati ateina į galvą“? Trumpam (131) _____ užsimerkiau. Taip, tai buvo mintis apie garvežius: kaip jie leisdavo (132) _____ kelionę skanious anglių dūmus ir kokie jie patys buvo didžiuliai, nurūkę, pūškuojantys, (133) _____ ką tik šuoliais lėkė į stačiausius kalnus: (134) _____ jie vėl stovi, išžiūrėję į tolį savo vienintele akimi, iškišę raudoną liežuvį, virpėdami (135) _____ nekantrumo.

(Pagal Romualdą Granauską)

(10 taškų)

Taškai		
--------	--	--

Čia rašo
vertintojai
I II

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

III. RAŠYMO TESTAS

(Trukmė – 60 min.)

Pasirinkite užduotį **A** arba **B** ir parašykite laišką. Laišką rašykite ne savo, o vieno iš šių jaunuolių – Tomo Vakario iš Kauno ar Alinos Bulotaitės iš Birštono – vardu.

- A** Perskaitykite „Moksleivio“ žurnale išspausdintą jūsų bendraamžės Ramunės laišką. Parašykite jai 180–200 žodžių **laišką** ir atsakykite į visus klausimus. Atsakymus pagrįskite.

Sveiki, moksleiviai!

Prašyčiau jūsų patarimo. Mūsų mokyklos kasdienybė – sudaužyti kambarinių gėlių vazonai, nuplėšyti skelbimai, plakatai, piešiniai, išteptos sienos... Mus, dvyliktokus, tai labai jaudina.

Ką daryti, kad moksleiviai pasijustų mokyklos šeimininkais?

Papasakokite, kas gražaus įrengta jūsų mokykloje, kaip jūs joje tvarkotės.

O gal graži aplinka nėra svarbu... Ką manote jūs?

Laukiu jūsų laiškų.

Mokyklos prezidentė Ramunė

- B** Perskaitykite „Klubo“ žurnale išspausdintą jūsų bendraamžio Kazio laišką. Parašykite jam 180–200 žodžių **laišką** ir atsakykite į visus klausimus. Atsakymus pagrįskite.

Žurnalo skaitytojai!

Tikiuosi jūsų patarimo štai dėl ko. Turiu puikų draugą Dangį, kuris, deja, labai pasikeitė po to, kai tėvai jam nupirko kompiuterį. Dangiui dabar tas technikos stebuklas yra svarbiausias pasaulyje.

Patarkite, kaip būtų galima susigrąžinti draugą.

Galbūt jūs pažįstate žmogų, karštai kuo nors besidomintį? Papasakokite, kaip jis paskirsto savo laisvą laiką.

Kaip jūs manote, kompiuteris – žmogaus draugas ar priešas? O gal ne kompiuteris čia kaltas...

Laukiu jūsų laiškų.

Kazys

Pastaba. Baigę rašyti juodraštinį variantą, suskaičiuokite laiško žodžius ir gale parašykite žodžių skaičių (kaip atskirus žodžius reikia skaičiuoti jungtukus, prielinksnius ir pan., pavyzdžiui: ir, per, į).

Žodžių skaičius: _____

